

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U004595

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-08-2026

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ Одеської національної музичної академії імені А.В. Нежданової про видачу диплома №72-асп від 23.09.2026 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ван Юйці ..

2. Yuqi Wang

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 025

Назва наукової спеціальності: Музичне мистецтво

Галузь / галузі знань: культура і мистецтво

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 025 Музичне мистецтво

Дата захисту: 09-09-2026

Спеціальність за освітою: 025 Музичне мистецтво

Місце роботи здобувача: Організація відсутня

Код за ЄДРПОУ: 0000000000

Місцезнаходження: 00000, Київ, 00000, Україна

Форма власності: Змішана

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 16115

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 18.41, 18.41.45, 18.41.51, 18.41.51.11

Тема дисертації:

1. Трансформація тембра-амплуа меццо-сопрано в європейській опері другої половини XIX–XX століть: образно-семантичний і драматургічний аспекти
2. Transformation of the timbre-role of the mezzo-soprano in European opera of the second half of the 19th–20th centuries: figurative-semantic and dramaturgical aspects

Реферат/анотація:

1. У дисертації досліджується історична еволюція та художня трансформація меццо-сопрано в європейському оперному театрі другої половини XIX – XX століть. Робота присвячена вивченню меццо-сопрано як самостійного темброво-драматургічного феномену музичного театру, формування якого відображає глибокі зміни в художньому мисленні європейської культури модерної доби. Проблематика дослідження пов'язана з питаннями історії вокального мистецтва, тембрової семантики, еволюції оперної драматургії та трансформації жіночих образів у музичному театрі. Актуальність дослідження зумовлена зростанням інтересу сучасного музикознавства до проблем тембрової драматургії, художньої семантики вокального голосу та культурних механізмів формування оперного персонажа. Упродовж тривалого часу

меццо-сопрано розглядалося переважно як проміжний голосовий тип між сопрано та контральто або як функціональний елемент вокальної класифікації. Водночас історія європейської опери другої половини XIX – XX століть демонструє принципово іншу тенденцію: саме меццо-сопрано поступово стає одним із найважливіших засобів втілення психологічної складності, внутрішнього конфлікту, духовного пошуку та філософського змісту музично-театрального образу. Мета дисертації полягає у створенні цілісної наукової концепції трансформації амплуа меццо-сопрано в європейській опері другої половини XIX – XX століть шляхом виявлення закономірностей еволюції його образно-семантичних характеристик, драматургічних функцій та типології персонажів, а також визначення ролі меццо-сопрано у формуванні нових моделей жіночого образу в контексті історичного розвитку європейського музичного театру. Об'єктом дослідження є європейська опера другої половини XIX – XX століть як простір формування нових драматургічних моделей жіночих персонажів та розвитку амплуа меццо-сопрано. Предметом дослідження є трансформація амплуа меццо-сопрано в європейській опері другої половини XIX – XX століть, особливості його образно-семантичного наповнення та драматургічних функцій у творчості провідних європейських композиторів. Наукова новизна дослідження полягає в тому, що вперше запропоновано цілісну концепцію трансформації тембра-амплуа меццо-сопрано в європейській опері другої половини XIX – XX століть як особливого образно-семантичного та драматургічного феномену музичного театру; визначено основні етапи еволюції меццо-сопрано від допоміжного вокального амплуа до одного з ключових втілень психологічного, символічного та філософського змісту оперного мистецтва; обґрунтовано взаємозв'язок між тембровою природою меццо-сопрано, трансформацією жіночих образів та змінами драматургічних моделей європейської опери модерної доби; розроблено типологію образів меццо-сопрано, що охоплює образи владної антагоністки, фатальної жінки, героїні внутрішнього конфлікту, психологічно рефлексивного персонажа та представника екзистенційної проблематики; виявлено провідні моделі драматургічного функціонування меццо-сопрано у творчості Р. Вагнера, Ж. Бізе, К. Сен-Санса, Ж. Массне, Б. Бартока та Дж. Менотті; систематизовано основні тенденції розвитку меццо-сопранового тембра-амплуа в європейській опері другої половини XIX – XX століть; доведено, що саме меццо-сопрано стало одним із найважливіших засобів психологізації та ускладнення жіночих образів у музичному театрі XX століття. Уточнено наукові уявлення про історичний взаємозв'язок церковної вокальної традиції, практики високих чоловічих голосів та формування сучасної системи жіночих вокальних типів; поглиблено розуміння взаємодії тембрових характеристик голосу, образної семантики та драматургічних функцій у процесі створення оперних персонажів Ортруди, Кармен, Даліли, Шарлотти, Юдити та Магди Сорель.

2. The dissertation investigates the historical evolution and artistic transformation of the mezzo-soprano in European opera of the second half of the nineteenth and twentieth centuries. The study is devoted to the mezzo-soprano as an independent timbre-dramaturgical phenomenon of musical theatre, whose formation reflects profound shifts in the artistic thinking of European culture in the modern era. The research addresses questions of vocal art history, timbral semantics, the evolution of operatic dramaturgy, and the transformation of female characters in musical theatre. The relevance of the study is determined by the growing interest of contemporary musicology in the problems of timbral dramaturgy, the artistic semantics of the vocal voice, and the cultural mechanisms underlying the formation of operatic characters. For a considerable period, the mezzo-soprano was regarded primarily as an intermediate voice type between soprano and contralto, or as a functional element of vocal classification. Meanwhile, the history of European opera in the second half of the nineteenth and twentieth centuries reveals a fundamentally different tendency: it is precisely the mezzo-soprano that gradually becomes one of the most significant means of embodying psychological complexity, inner conflict, spiritual search, and philosophical content within the musical-theatrical image. The aim of the dissertation is to formulate a comprehensive scientific concept of the transformation of the timbre-role of mezzo-soprano in European opera of the second half of the nineteenth and twentieth centuries, by identifying the patterns governing the evolution of its imagery-semantic characteristics, dramaturgical functions, and character typology, as well as by determining the role of the mezzo-soprano in shaping new models of the female image within the context of the historical development of European musical theatre. The object of the study is European opera of the second half of the

nineteenth and twentieth centuries as a space for the formation of new dramaturgical models of female characters and the development of the mezzo-soprano role. The subject of the study is the transformation of the mezzo-soprano role in European opera of the second half of the nineteenth and twentieth centuries, the distinctive features of its imagery-semantic content, and its dramaturgical functions in the works of leading European composers. The scientific novelty of the research consists in the fact that, for the first time, a coherent concept of the transformation of the mezzo-soprano role in European opera of the second half of the nineteenth and twentieth centuries has been proposed as a distinctive imagery-semantic and dramaturgical phenomenon of musical theatre; the principal stages of the mezzo-soprano's evolution from an auxiliary vocal role to one of the leading vehicles of psychological, symbolic, and philosophical content in operatic art have been identified; the interconnection between the timbral nature of the mezzo-soprano, the transformation of female characters, and the changes in dramaturgical models of European opera in the modern era has been substantiated; a typology of mezzo-soprano characters has been developed, encompassing the images of the powerful antagonist, the femme fatale, the heroine of inner conflict, the psychologically reflective character, and the bearer of existential themes; the principal models of the dramaturgical functioning of the mezzo-soprano in the works of R. Wagner, G. Bizet, C. Saint-Saëns, J. Massenet, B. Bartók, and G.-C. Menotti have been identified; the key tendencies in the development of the mezzo-soprano role in European opera of the second half of the nineteenth and twentieth centuries have been systematised; it has been demonstrated that the mezzo-soprano became one of the most important means of deepening the psychological complexity and enriching the portrayal of female characters in the musical theatre of the twentieth century. Scholarly understanding has been refined with regard to the historical interrelationship between the church vocal tradition, the practice of high male voices, and the formation of the modern system of female vocal types; comprehension of the interaction between timbral characteristics of the voice, imagery semantics, and dramaturgical functions in the construction of the operatic characters of Ortrud, Carmen, Dalila, Charlotte, Judith, and Magda Sorel has been deepened.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ван Юйці. Драматургічна функція мецо-сопрано в опері другої половини XIX століття: образ ортруди в «Лоенґріні» Ріхарда Ваґнера. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2026. № 1. С. 353–360.
- Ван Юйці (2025). Темброві проєкції сопрано у європейській опері XVIII–XIX століть. Київське музикознавство, (4), 215–223.
- Ван Юйці Вокал мецо-сопранових партій у творах Дж. Верді і Ж. Бізе. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2024. № 2. С. 255–260.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Соколова Алла Вікторівна

2. Alla Sokolova

Кваліфікація: д. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4841-6342

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Жаркіх Тетяна Василівна

2. Tetiana Zharkikh

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8392-6578

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет мистецтв імені І.П. Котляревського

Код за ЄДРПОУ: 02214350

Місцезнаходження: площа Конституції 11/13, Харків, Харківський р-н., 61003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Булах Тетяна Борисівна

2. Tetiana B. Bulah

Кваліфікація: к. мист., професор, 26.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Оганезова-Григоренко Ольга Вадимівна

2. Olha V. Ohanezova-Hryhorenko

Кваліфікація: д. мист., професор, 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лобода Лариса Миколаївна

2. Larysa Loboda

Кваліфікація: к. мист., доц., 17.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5446-2380

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеська національна музична академія імені А.В. Нежданової

Код за ЄДРПОУ: 02214254

Місцезнаходження: вул. Новосельського, Одеса, 65023, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство культури та стратегічних комунікацій України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Шевченко Лілія Михайлівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Шевченко Лілія Михайлівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Черноіваненко Алла

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна